

CATALUNYA NACIÓ

Independents sí, isolats mai

per JOSEP A. TRABAL

L'historiador que examini, amb la calma produïda per la distància, anys a venir, el desenvolupament dels fets ocorreguts a Catalunya des de la fundació d'«Esquerra Republicana», podrà apreciar, amb claretat meridiana, que el ressorgiment definitiu de la Nació Catalana es deu al nostre Partit i és fruit directe de la seva actuació.

Altres partits i altres homes que els d'Esquerra Republicana han treballat, en moments diversos, pel ressorgiment de la Pàtria. Just és reconèixer, que cap s'ha produït amb l'encert, l'energia i la decisió patriòtica amb que ho ha fet el nostre Partit i els homes que l'integren.

La República fou proclamada per un home de l'Esquerra: Lluís Companys, i avui és aquest mateix qui, investit de la més alta jerarquia política de Catalunya, planta cara a la fúria desbordada de la reacció antirepublicana, per a millor defensar la República.

Espero que no hi haurà cap lector amb l'excessiva ingenuïtat de preguntar ¿I això què té a veure amb Catalunya? El què: ¿La República Espanyola? Doncs tot, amic, tot. Perquè Catalunya és cabalment això: ella com a Nació i, fora de la terra pàtria, ella com esperit, com a revulsiu, com inquietud de progrés i de llibertat.

Perquè a mi, personalment, ni m'espanten els mots, ni em preocupa el seu contingut. L'única cosa que m'obliga a reflexionar és la profunditat dels sentiments que aquests expressen i la intensitat amb que són compresos i sentits per aquells que els pronuncien. Lliures! Millor, si voleu, independents. Ara bé, isolats, mai; perquè les Nacions no han estat grans pel que han fet dintre d'elles, sinó pel que ha irradiat, pàtria enfora, de la seva personalitat, de la seva obra, del seu esperit.

Hem proclamat la República i hem despertat, aguditzant-lo i unint el Poble a la nostra obra, el sentit nacional de Catalunya. Ara estem defensant la nostra obra. ¿Què té, doncs, de particular que, en lluita per la llibertat, lluitem per la nostra i per la dels altres?

Els egoismes mai prosperen. De moment potser obtenen la semblança d'un millorament; és la revifalla de la mort. En realitat solament passen a la posteritat i sobreviuen al temps els impulsos generosos, amplis, totals. L'esquifidesa és ja una mort en nèixer.

Per això, havent proclamat la República la defensem ara. I en maldar per la nostra llibertat, treballem, a l'hora, per la de tots els pobles d'Espanya. Amb l'esperança d'alliberar-los a tots.

Què l'empresa és folla? Possible que algú pugui etiquetar-la així; tot dependrà de la seva estretor mental. En tot cas és una gran empresa, digna de viure-la i capaç de donar vida a una Nació.

I el destí mai ha estat esquivat amb els pobles d'empenta i sempre, pel contrari, s'ha rigut dels porucs. Ja coneixeu la dita: «Vae Victis».

¡Ai del vençut!